

Η EU-MIDIS με μια ματιά

Παρουσίαση της έρευνας του FRA σχετικά με τις διακρίσεις σε όλη την ΕΕ

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)

20 09	EU-MIDIS
	Έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις μειονότητες και τις διακρίσεις
	Ελληνικά
	

Η EU-MIDIS με μια ματιά
**Παρουσίαση της έρευνας του FRA σχετικά
με τις διακρίσεις σε όλη την ΕΕ**

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)

Παρουσίαση του FRA και της EU-MIDIS

Ο πληθυσμός της ΕΕ χαρακτηρίζεται από έντονη ανομοιογένεια η οποία ολοένα και αυξάνεται. Παράλληλα με τις αναγνωρισμένες μειονότητες, όπως οι Ρομά και οι εθνικές μειονότητες, η μετανάστευση προς την ΕΕ έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο τα τελευταία χρόνια στη διαμόρφωση της εθνοτικής και πολιτισμικής ποικιλομορφίας της Ένωσης. Ταυτόχρονα, οι μετακινήσεις πληθυσμών εντός της ΕΕ –ως αποτέλεσμα της διεύρυνσης του 2004 και του 2007, καθώς και της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της ΕΕ– ενισχύουν την πραγματικότητα ενός δυναμικού και ολοένα και περισσότερο πολυ-πολιτισμικού πληθυσμού σε πολλά κράτη μέλη.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) – Συνοπτική παρουσίαση δραστηριοτήτων

Έρευνα, συλλογή και ανάλυση στοιχείων:

- Συλλογή, ανάλυση και διάδοση αντικειμενικών, αξιόπιστων και συγκρίσιμων πληροφοριών σχετικά με την ανάπτυξη θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ
- Ανάπτυξη μεθόδων και προτύπων για τη βελτίωση της ποιότητας και συγκρισιμότητας των στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ
- Διενέργεια και προώθηση επιστημονικής έρευνας και μελετών

Παροχή συμβουλών προς οργανισμούς και κράτη μέλη της ΕΕ:

- Διατύπωση και δημοσίευση συμπερασμάτων και γνωμοδοτήσεων προς οργανισμούς και κράτη μέλη της ΕΕ κατά την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας
- Δημοσίευση ετήσιας έκθεσης θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ και θεματικών εκθέσεων που βασίζονται στην έρευνα και στις μελέτες του, καθώς και παρουσίαση παραδειγμάτων ορθών πρακτικών σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα

Ευαισθητοποίηση και συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών:

- Ενίσχυση ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα
- Προώθηση διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών
- Ανάπτυξη και συντονισμός Πλατφόρμας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων για την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συλλογή γνώσεων.

Η EU-MIDIS στοχεύει στην παροχή διασταυρωμένων πληροφοριών που μπορούν να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και άλλους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς να αντιμετωπίσουν πρακτικές διακρίσεων και ρατσισμού, καθώς και να βελτιώσουν τις δομές που στηρίζουν τα θύματα διακρίσεων και φυλετικής βίας.

Συνοπτική παρουσίαση της EU-MIDIS

- **EU-MIDIS είναι το ακρωνύμιο του «European Union Minorities and Discrimination Survey» (Έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διακρίσεις και τις μειονότητες)**
- **Είναι η πρώτη έρευνα αυτού του είδους που διενεργεί συστηματικές συνεντεύξεις με μέλη μειονοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ** για τις εμπειρίες διακρίσεων, τη γνώση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους και τους φορείς στους οποίους μπορούν να καταγγείλουν ότι έπεσαν θύμα φυλετικής βίας, καθώς και τις εμπειρίες τους με την αστυνομία και τους συνοριακούς ελέγχους
- **Χρησιμοποιώντας το ίδιο τυποποιημένο ερωτηματολόγιο σε όλες τις χώρες**, η EU-MIDIS επιτρέπει τη σύγκριση αποτελεσμάτων μεταξύ των διαφόρων ομάδων που αποτελούν αντικείμενο της έρευνας
- **23.500 μετανάστες και μέλη εθνοτικών μειονοτήτων συμμετείχαν απευθείας κατά τη διάρκεια του 2008 στην έρευνα και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ**
- **Άλλα 5.000 άτομα που ανήκουν στην πλειονότητα του πληθυσμού και ζουν στις ίδιες περιοχές με τις μειονότητες πέρασαν από συνέντευξη** σε δέκα κράτη μέλη, με σκοπό την καλύτερη σύγκριση των αποτελεσμάτων σχετικά με ορισμένες βασικές ερωτήσεις
- **Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε 150 ερωτήσεις και 300 μεταβλητές**, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις πιθανές απαντήσεις που θα μπορούσαν να δώσουν οι συμμετέχοντες σε κάθε ερώτηση. Επιπλέον, τα αποτελέσματα μπορούν να αναλυθούν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, όπως το φύλο και η ηλικία, η συλλογή των οποίων έγινε ανώνυμα για στατιστικούς λόγους
- **Κάθε συνέντευξη είχε διάρκεια από 20 λεπτά έως μία ώρα**, ανάλογα με το επίπεδο διακρίσεων και θυματοποίησης που υπέστη κάθε ερωτηθείς.

Γιατί είναι απαραίτητη η έρευνα

Ενώ η σύνθεση του πληθυσμού των κρατών μελών γίνεται ολοένα και πιο ανομοιογενής, οι εκθέσεις του

Οργανισμοί δείχνουν σταθερά ότι υπάρχει σοβαρή έλλειψη στοιχείων για τις μειονότητες σε πολλές χώρες. Απαιτούνται στοιχεία για την αποτίμηση της ενσωμάτωσης των μειονοτήτων στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, καθώς και της έκτασης των διακρίσεων και της θυματοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της φυλετικής βίας, που υφίστανται οι μειονότητες. Η εικόνα αυτή ισχύει για τις εθνοτικές μειονότητες, τους μετανάστες, τις εθνικές μειονότητες και τους πολίτες της ΕΕ κατά τις μετακινήσεις τους εντός και γύρω από την ΕΕ.

Επί του παρόντος καταβάλλονται προσπάθειες, σε επίπεδο κρατών μελών και ΕΕ, προκειμένου να καλυφθεί η τρέχουσα έλλειψη αξιόπιστων στοιχείων για τις εμπειρίες διακρίσεων και θυματοποίησης των μειονοτήτων. Τα δεδομένα αυτά μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως δείκτες κοινωνικής ένταξης ή περιθωριοποίησης. Ωστόσο, η συλλογή στοιχείων σε ολόκληρη την ΕΕ συνεχίζει να εστιάζει στις εμπειρίες της πλειονότητας του πληθυσμού, ενώ οι υφιστάμενες προσεγγίσεις δειγματοληψίας στην έρευνα μελετών –όπως το Ευρωβαρόμετρο και η Ευρωπαϊκή Κοινωνική Έρευνα– είναι σε θέση να προσεγγίσουν μικρό μόνο αριθμό των ερωτηθέντων μελών μειονοτήτων. Το αποτέλεσμα είναι οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να εξακολουθούν να πάσχουν από πληροφόρηση σχετικά με τον τρόπο που οι μειονότητες βιώνουν την καθημερινότητα στα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτή η συνεχής έλλειψη στοιχείων και, το σημαντικότερο, συγκρίσιμων στοιχείων δυσκολεύει τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο να αναπτύξουν στοχοποιημένες παρεμβάσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων και της θυματοποίησης κατά των μειονοτήτων.

Η κατάσταση αυτή ώθησε τον FRA, με την υποστήριξη των βασικών ενδιαφερόμενων φορέων του, να ξεκινήσει μια έρευνα και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ σχετικά με τις εμπειρίες διακρίσεων και θυματοποίησης επιλεγμένων ομάδων εθνοτικών μειονοτήτων και μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των εμπειριών φυλετικής βίας και διακρίσεων κατά την επιβολή του νόμου.

Τι ερωτήματα περιείχε η έρευνα;

Ο κύριος όγκος των ερωτήσεων της EU-MIDIS κάλυψε τα ακόλουθα θέματα:

- Αντιλήψεις σχετικά με τους διάφορους τύπους διακρίσεων στη χώρα όπου ζουν, καθώς και επίγνωση των δικαιωμάτων τους και των αρχών όπου μπορούν να καταγγείλουν κρούσματα διακρίσεων

Κράτος μέλος	Συντομογραφία
Βέλγιο	BE
Βουλγαρία	BG
Τσεχική Δημοκρατία	CZ
Δανία	DK
Γερμανία	DE
Εσθονία	EE
Ιρλανδία	IE
Ελλάδα	EL
Ισπανία	ES
Γαλλία	FR
Ιταλία	IT
Κύπρος	CY
Λεττονία	LV
Λιθουανία	LT
Λουξεμβούργο	LU
Ουγγαρία	HU
Μάλτα	MT
Κάτω Χώρες	NL
Αυστρία	AT
Πολωνία	PL
Πορτογαλία	PT
Ρουμανία	RO
Σλοβενία	SI
Σλοβακία	SK
Φινλανδία	FI
Σουηδία	SE
Ηνωμένο Βασίλειο	UK
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	ΚΑΕ
Πρώην Γιουγκοσλαβία	Εx-YU

- Εμπειρίες διακρίσεων των ερωτηθέντων λόγω μειονοτικής καταγωγής σε εννέα διαφορετικούς τομείς της καθημερινής ζωής, καθώς και κατά πόσον προέβησαν σε καταγγελία
- Εμπειρίες των ερωτηθέντων ως θυμάτων εγκληματικών ενεργειών σε πέντε τομείς, και κατά πόσον θεωρούν πως η θυματοποίησή τους οφείλεται, αποκλειστικά ή εν μέρει, στη μειονοτική καταγωγή τους, καθώς και κατά πόσον κατήγγειλαν στην αστυνομία το εναντίον τους κρούσμα
- Εμπειρίες με αστυνομία, τελωνείο, έλεγχο στα σύνορα, καθώς και κατά πόσον οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι υπήρξαν θύματα πρακτικών διακρίσεων λόγω εθνοτικής καταγωγής.

Τι θα δείξει η EU-MIDIS; Μερικά παραδείγματα από την έρευνα

- Το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα αποτελέσει μια περιεκτική και ευρεία πηγή πληροφοριών για τις εμπειρίες διακρίσεων και θυματοποίησης των διάφορων ομάδων μειονοτήτων σε καθένα από τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ
- Ακολουθεί μια «πρώτη γεύση» των πλήρων αποτελεσμάτων της έρευνας και των διάφορων τρόπων με τους οποίους μπορούν να ειπωθούν τα ευρήματα

Αντιλήψεις σχετικά με τις διακρίσεις

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να σχολιάσουν κατά πόσον θεωρούν τις διακρίσεις πολύ διαδεδομένες, αρκετά διαδεδομένες, αρκετά σπάνιες, πολύ σπάνιες ή ανύπαρκτες.

Πριν από τις ερωτήσεις σχετικά με τις «διακρίσεις», οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων παρουσίασαν στους ερωτηθέντες την ιδέα της διάκρισης, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα κάποιου που αντιμετωπίζεται λιγότερο ευνοϊκά από άλλους λόγω κάποιου συγκεκριμένου προσωπικού χαρακτηριστικού όπως η εθνοτική ή μειονοτική καταγωγή του.

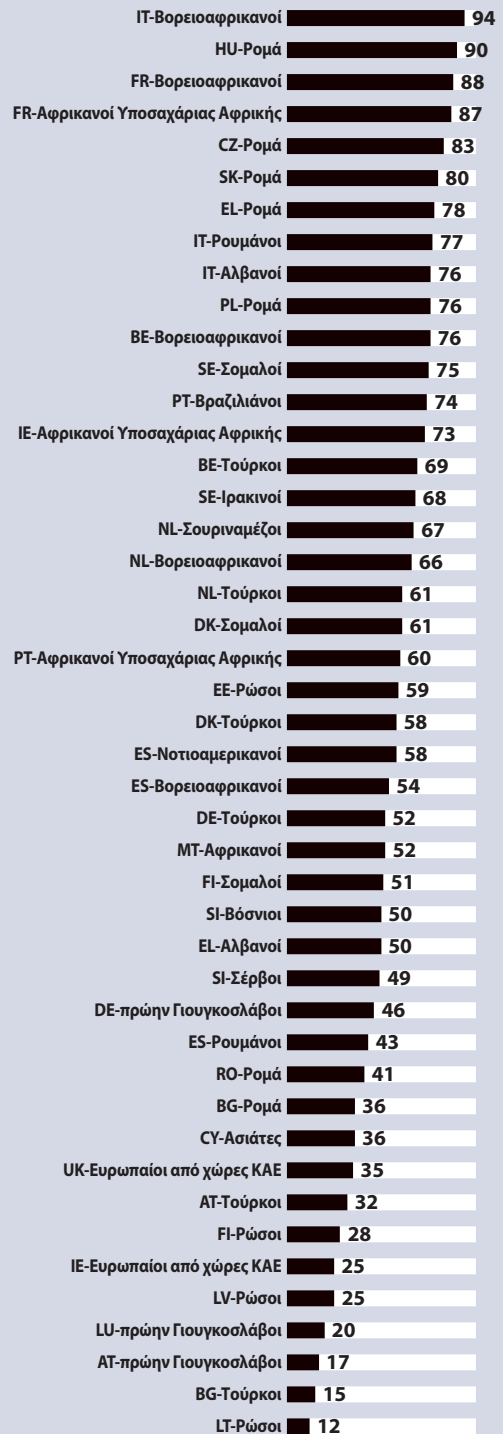
Η Εικόνα 1 παρουσιάζει το ποσοστό των ερωτηθέντων σε κάθε ομάδα που συμμετείχε στην έρευνα οι οποίοι θεωρούν ότι οι διακρίσεις λόγω «εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες» είναι πολύ ή αρκετά διαδεδομένες στη χώρα τους.

Τα αποτελέσματα αυτά πρέπει να ερμηνευθούν με προσοχή, καθώς απεικονίζουν ευρήματα από πολύ διαφορετικές ομάδες. Έχοντας αυτό υπόψη, διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των ομάδων μειονοτήτων που συμμετείχαν στην EU-MIDIS θεωρούν ότι οι διακρίσεις λόγω εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες είναι διαδεδομένες στο κράτος μέλος όπου διενεργήθηκε η συνέντευξη.

Το εύρημα αυτό παρουσιάζει μια κάποια εικόνα στο βαθμό που οι μειονότητες στην ΕΕ είτε αισθάνονται οι ίδιες ευάλωτες απέναντι στις διακρίσεις λόγω εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες, είτε θεωρούν ότι αυτό το είδος των διακρίσεων είναι διαδεδομένο όσον αφορά τους άλλους.

Εικόνα 1

Ποσοστό ερωτηθέντων που θεωρούν ότι οι διακρίσεις λόγω εθνοτικής ή μειονοτικής καταγωγής είναι διαδεδομένες στη χώρα

Με βάση τα αποτελέσματα προκύπτουν ορισμένες αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ ομάδων με την ίδια καταγωγή. Για παράδειγμα, στην περίπτωση των Ρομά, λιγότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία (41% και 36% αντίστοιχα) θεωρούν ότι οι διακρίσεις λόγω εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες είναι διαδεδομένες. Συγκριτικά, τα αντίστοιχα ποσοστά στα πέντε υπόλοιπα κράτη μέλη όπου συμμετείχαν Ρομά στην έρευνα κυμαίνονται από 76% στην Πολωνία έως 90% στην Ουγγαρία.

Η πρώτη έκθεση «εστίαση στα δεδομένα» της έρευνας για τους Ρομά (δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο 2009) δείχνει ότι οι εμπειρίες διακρίσεων σε διάφορους τομείς, τους προηγούμενους 12 μήνες, παραμένουν σταθερά χαμηλότερες για τους Ρομά στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, σε σύγκριση με τους Ρομά σε άλλα κράτη μέλη. Από αυτή την άποψη, φαίνεται ότι οι αντιλήψεις σχετικά με τις διακρίσεις λόγω εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες, όπως αναφέρονται εδώ, αντανακλώνται στις εμπειρίες διακρίσεων των ερωτηθέντων Ρομά, με το μοτίβο μεταξύ αντίληψης και εμπειρίας διακρίσεων να είναι σταθερό.

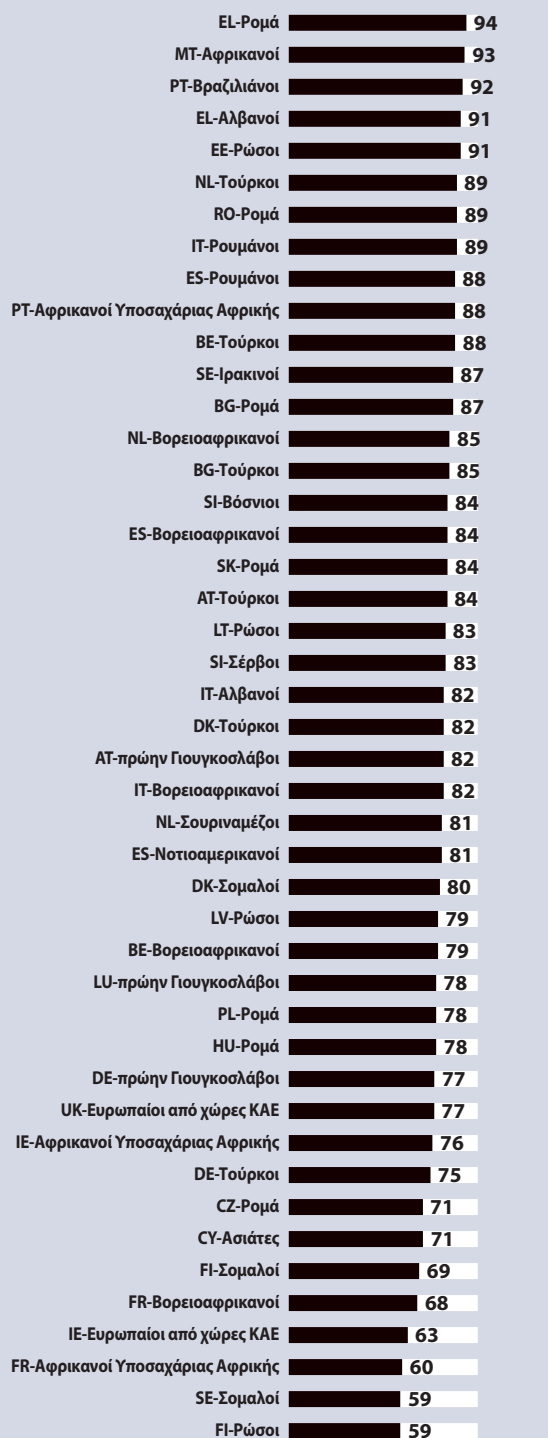
Συγκριτικά, το 59% των Ρώσων στην Εσθονία θεωρούν ότι οι διακρίσεις λόγω εθνοτικής καταγωγής ή επειδή είναι μετανάστες είναι αρκετά ή πολύ διαδεδομένες, αλλά όταν τους τέθηκαν συγκεκριμένα ερωτήματα σχετικά με τις δικές τους εμπειρίες διακρίσεων τους προηγούμενους 12 μήνες, μόνο το 17% μπορούσε να θυμηθεί κάποιο περιστατικό. Στην προκειμένη περίπτωση, φαίνεται να υπάρχει δυσαναλογία ανάμεσα στις αντιλήψεις και στις εμπειρίες διακρίσεων, αλλά η εξήγηση γι' αυτήν τη φαινομενική ασυμφωνία μπορεί επίσης να αναζητηθεί στην ιστορία και στο περιβάλλον διαβίωσης των Ρώσων στην Εσθονία.

Ενημέρωση σχετικά με οργανισμούς που προσφέρουν υποστήριξη και συμβουλές

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να κατονομάσουν κάποιον οργανισμό, στο κράτος μέλος τους, που μπορεί να προσφέρει υποστήριξη ή συμβουλές σε άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων - για οποιονδήποτε λόγο.

Τα αποτελέσματα στην Εικόνα 2 υποδηλώνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων σε όλες τις ομάδες - από τους Ρομά στην Ελλάδα και τους Αφρικανούς στη Μάλτα, μέχρι τους Σομαλούς στη Σουηδία και τους Ρώσους στη Φινλανδία - δεν ήταν σε θέση να κατονομάσουν κάποιον οργανισμό που να προσφέρει υποστήριξη ή συμβουλές σε άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων.

Εικόνα 2
Ποσοστό ερωτηθέντων που δεν γνωρίζουν κάποιον οργανισμό που να προσφέρει υποστήριξη και συμβουλές σε άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων

EU-MIDIS, ερώτημα A3

Το εύρημα αυτό περιέχει ανησυχητικά στοιχεία για το βαθμό στον οποίο οι πλέον ευάλωτες ομάδες στις διακρίσεις στην ΕΕ δεν είναι ενημερωμένες σχετικά με τις αρχές στις οποίες μπορούν να απευθυνθούν αν έχουν πέσει θύματα

διακρίσεων. Ταυτόχρονα, το αποτέλεσμα αυτό μπορεί να αντανακλά πραγματική απουσία υπηρεσιών υποστήριξης σε πολλά κράτη μέλη.

Τα προκαταρκτικά ευρήματα της EU-MIDIS για την ενημέρωση των ερωτηθέντων σχετικά με οργανισμούς που μπορούν να προσφέρουν υποστήριξη και συμβουλές σε άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων υποδηλώνουν τα εξής:

Η EU-MIDIS διαπιστώνει έλλειψη ενημέρωσης και επαφής με υπηρεσίες που παρέχουν υποστήριξη και συμβουλές –«πρόσβαση στη δικαιοσύνη»– για τις μειονότητες που είναι ευάλωτες στις διακρίσεις.

Πρώτον – απαιτούνται πόροι έτσι ώστε τα άτομα που είναι ευάλωτα σε διακρίσεις να ενημερωθούν για τις αρχές στις οποίες μπορούν να απευθυνθούν για υποστήριξη και συμβουλές.

Δεύτερον – απαιτούνται πόροι για τη δημιουργία ή/και συντήρηση οργανισμών που θα αναλάβουν την παροχή βοήθειας σε άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων.

Τρίτον – τα άτομα που έχουν πέσει θύματα διακρίσεων πρέπει να ενθαρρυνθούν και να αισθανθούν ότι μπορούν να καταγγέλλουν τις εμπειρίες τους σε κάποιον αρμόδιο οργανισμό ή στον τόπο όπου συνέβη το περιστατικό γνωρίζοντας ότι οι καταγγελίες τους θα ληφθούν σοβαρά υπόψη.

Εμπειρίες διακρίσεων

Τα αποτελέσματα που αναφέρονται εδώ εστιάζουν στις εμπειρίες των ερωτηθέντων τους προηγούμενους 12 μήνες.

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ρωτήθηκαν για τις εμπειρίες διακρίσεων που είχαν, είτε επειδή ήταν μετανάστες είτε λόγω εθνοτικής μειονοτικής καταγωγής, σε εννέα διαφορετικούς τομείς της καθημερινής ζωής (βλ. πλαίσιο 1).

Αν ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα διακρίσεων τους προηγούμενους 12 μήνες, ακολουθούσαν και άλλες ερωτήσεις για κάθε τομέα διακρίσεων:

- Πόσες φορές είχαν πέσει θύματα διακρίσεων, για κάθε τύπο, τους προηγούμενους 12 μήνες;
- Εκείνοι ή κάποιος άλλος είχαν καταγγείλει το τελευταίο περιστατικό, για κάθε τύπο διακρίσεων, σε κάποιο γραφείο ή οργανισμό όπου υποβάλλονταν

καταγγελίες, ή στον τόπο όπου συνέβη το περιστατικό;

- Αν το περιστατικό δεν καταγγέλθηκε σε κάποιον οργανισμό ή στον τόπο όπου συνέβη, ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εξηγήσουν τους λόγους. Οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων κωδικοποίησαν τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σε δέκα πιθανούς λόγους: αυτοί κυμαίνονταν από «εκφοβισμός από τους υπαίτιους αν κατήγγειλαν το περιστατικό» μέχρι «τίποτα δεν θα γινόταν / δεν θα άλλαζε αν κατήγγειλαν το περιστατικό».

Οι Ρομά που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν τα περισσότερα κρούσματα διακρίσεων – 1 στους 2 Ρομά δήλωσε ότι είχε πέσει θύμα διακρίσεων τους τελευταίους 12 μήνες.

Η Εικόνα 3 παρουσιάζει τον μέσο όρο του ποσοστού διακρίσεων για τις επτά αθροιστικές ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα, δηλαδή για τους ερωτηθέντες που ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα διακρίσεων τουλάχιστον μία φορά τους προηγούμενους 12 μήνες σε οποιοδήποτε από τους εννέα τομείς διακρίσεων για τους οποίους ρωτήθηκαν.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1

Τομείς διακρίσεων

Η EU-MIDIS ρώτησε τους συμμετέχοντες για τις εμπειρίες διακρίσεών τους, τους προηγούμενους 12 μήνες ή τα προηγούμενα 5 έτη, λόγω της εθνοτικής μειονοτικής καταγωγής τους ή επειδή είναι μετανάστες, σε εννέα τομείς:

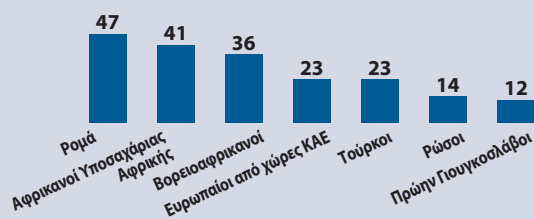
- 1) όταν έψαχναν για δουλειά
- 2) στην εργασία
- 3) όταν έψαχναν να νοικιάσουν ή να αγοράσουν σπίτι ή διαμέρισμα
- 4) από άτομα σε υπηρεσίες υγείας
- 5) από άτομα σε κοινωνικές υπηρεσίες
- 6) από άτομα που εργάζονται σε σχολεία
- 7) σε μια καφετέρια, ένα εστιατόριο ή σε μπαρ
- 8) σε καταστήματα
- 9) όταν προσπαθούσαν να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό ή να πάρουν δάνειο από μια τράπεζα

Υψηλά ποσοστά διακρίσεων αναφέρθηκαν επίσης από τους Αφρικανούς της Υποσαχάριας Αφρικής (41%) και τους Βορειοαφρικανούς (36%).

Για όσους ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα διακρίσεων, η έρευνα έδειξε ότι η συντριπτική πλειοψηφία δεν κατήγγειλε το περιστατικό σε κάποιον οργανισμό ή στον τόπο όπου συνέβη το περιστατικό. Για παράδειγμα, κατά μέσο όρο, μόνο το 20% των Αφρικανών της Υποσαχάριας Αφρικής που συμμετείχαν στην έρευνα κατήγγειλαν το τελευταίο

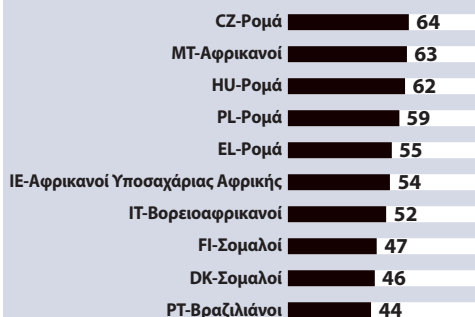

Εικόνα 3
Ποσοστό θυμάτων διακρίσεων τουλάχιστον σε έναν από τους εννέα τομείς
Τους προηγούμενους 12 μήνες

Οι δέκα ομάδες με τα υψηλότερα ποσοστά διακρίσεων, εννέα τομείς (%)

Τους προηγούμενους 12 μήνες

EU-MIDIS, ερωτήματα CA2-C12

περιστατικό διακρίσεων εναντίον τους. Για άλλες αθροιστικές ομάδες, το ποσοστό που υπέβαλε καταγγελία σε κάποιον οργανισμό ή στον τόπο όπου συνέβη το περιστατικό κυμαίνεται από 21% στους Ρομά μέχρι 12% στους ερωτηθέντες από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Όπως φαίνεται στην Εικόνα 4, ο κύριος λόγος για τον οποίο οι ερωτηθέντες δεν κατήγγειλαν το πρόσφατο κρούσμα διακρίσεων εναντίον τους είναι ότι «τίποτα δεν θα γινόταν / δεν θα άλλαζε αν κατήγγειλαν το περιστατικό».

Ταυτόχρονα, το 36% δεν γνώριζε τον τρόπο και τον τόπο καταγγελίας των διακρίσεων. Ο καθημερινός χαρακτήρας των διακρίσεων υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι το 40% θεωρεί το τελευταίο περιστατικό αμελητέο και δεν επιθυμεί να το καταγγείλει γιατί «είναι συνηθισμένο, συμβαίνει όλη την ώρα».

Το άθροισμα των απαντήσεων που δήλωσαν τους εξής δύο λόγους μη καταγγελίας –«ανησυχία για αρνητικές επιπτώσεις» και «εκφοβισμός από τους υπαίτιους»– ανέρχεται σε 40% των ερωτηθέντων, ποσοστό ενδεικτικό της τάσης των ερωτηθέντων να μην θεωρούν όλοι τις διακρίσεις ως επουσιώδη συμβάντα.

Εικόνα 4
Λόγοι μη καταγγελίας του τελευταίου περιστατικού διακρίσεων

Τους προηγούμενους 12 μήνες, όλοι οι ερωτηθέντες

EU-MIDIS, ερωτήματα CA5-C15

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Έκταση διακρίσεων από ιδιωτικές υπηρεσίες

Εξετάζοντας έναν τομέα διακρίσεων, όπως τις ιδιωτικές υπηρεσίες (εντάσσοντας τα αποτελέσματα διακρίσεων σε μια καφετέρια, ένα εστιατόριο, μπαρ, σε καταστήματα, και όταν οι ερωτηθέντες προσπαθούσαν να ανοίξουν τραπεζικό λογαριασμό ή να πάρουν δάνειο από μια τράπεζα), η Εικόνα 5 δείχνει ότι τέτοιες μορφές γενικών διακρίσεων από αθροιστικές ομάδες εξακολουθούν να υφίστανται στον τομέα των ιδιωτικών υπηρεσιών. Και πάλι, οι Ρομά συγκεντρώνουν τα υψηλότερα ποσοστά διακρίσεων, ενώ ακολουθούν οι Αφρικανοί της Υποσαχάριας Αφρικής και οι Βορειοαφρικανοί.

Εξετάζοντας τις δέκα επιμέρους ομάδες με τα υψηλότερα αναφερόμενα ποσοστά διακρίσεων από ιδιωτικές υπηρεσίες, από όλες τις ομάδες που συμμετείχαν στην EU-MIDIS, οι Ρομά καταλαμβάνουν τις πρώτες τρεις θέσεις. Συνοπτικά,

τα υψηλότερα ποσοστά διακρίσεων συγκεντρώνουν οι ερωτηθέντες Αφρικανοί ή Ρομά.

Καταγγελίες διακρίσεων σε ιδιωτικές υπηρεσίες

Εξετάζοντας τον αριθμό των ερωτηθέντων που έπεσαν θύματα διακρίσεων από ιδιωτικές υπηρεσίες και στη συνέχεια κατήγγειλαν το περιστατικό σε έναν αρμόδιο οργανισμό ή στον τόπο όπου συνέβη, από την Εικόνα 6 προκύπτει ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων σε όλες τις ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα δεν κατήγγειλαν το περιστατικό. Τις περισσότερες καταγγελίες συγκεντρώνουν οι πρώην Γιουγκοσλάβοι με ποσοστό 13% και τις λιγότερες οι Ευρωπαίοι από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (μόλις 5%).

ΠΛΑΙΣΙΟ 2
Τομείς θυματοποίησης
 Η EU-MIDIS ρώτησε τους συμμετέχοντες για τις εμπειρίες θυματοποίησής τους τους προηγούμενους 12 μήνες ή τα προηγούμενα 5 έτη, σε πέντε τομείς:

- 1) κλοπή οχήματος ή σε όχημα
- 2) διάρρηξη ή απόπειρα διάρρηξης
- 3) κλοπή προσωπικής περιουσίας χωρίς απειλή ή χρήση βίας
- 4) επίθεση και απειλή
- 5) σοβαρή παρενόχληση

Για τους συμμετέχοντες που ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα εγκληματικής ενέργειας, οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων έκαναν αναλυτικές ερωτήσεις, όπως αν πίστευαν ότι το περιστατικό ήταν κρούσμα φυλετικής βίας.

Φυλετικά εγκλήματα

Η EU-MIDIS έθεσε στους ερωτηθέντες μια σειρά από ερωτήματα για τις εμπειρίες τους σε πέντε μορφές εγκλημάτων τους τελευταίους 12 μήνες (βλ. πλαίσιο 2). Αν οι συμμετέχοντες απαντούσαν ότι είχαν πέσει θύματα συγκεκριμένου εγκλήματος τους προηγούμενους 12 μήνες, ακολουθούσαν και άλλες ερωτήσεις σχετικά με τη φύση του εγκλήματος, ιδιαίτερα δε αν θεωρούσαν ότι επρόκειτο για κρούσμα φυλετικής βίας.

Για τους συμμετέχοντες που ανέφεραν ότι είχαν πέσει θύματα επίθεσης και απειλής ή σοβαρής παρενόχλησης τους προηγούμενους 12 μήνες –δηλαδή «προσωπικού» εγκλήματος όπως χαρακτηρίζεται από τη EU-MIDIS– οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων έκαναν αναλυτικές ερωτήσεις σχετικά με τη φύση του εν λόγω περιστατικού. Στις ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνονταν οι ακόλουθες:

- Πόσες φορές συνέβη τους προηγούμενους 12 μήνες
- Αν πίστευαν ότι το περιστατικό ήταν κρούσμα φυλετικής βίας και, στην περίπτωση των γυναικών, αν πίστευαν ότι τους συνέβη ακριβώς επειδή είναι γυναίκες
- Αν οι δράστες ήταν ένας ή περισσότεροι
- Ποιοί ήταν οι δράστες – για παράδειγμα, κάποιος γνωστός ή άγνωστος στο θύμα, μέλος κάποιας ρατσιστικής συμμορίας, κλπ.
- Αν οι δράστες είχαν την ίδια μειονοτική καταγωγή, διαφορετική μειονοτική καταγωγή ή ανήκαν στην πλειονότητα του πληθυσμού

Εικόνα 7

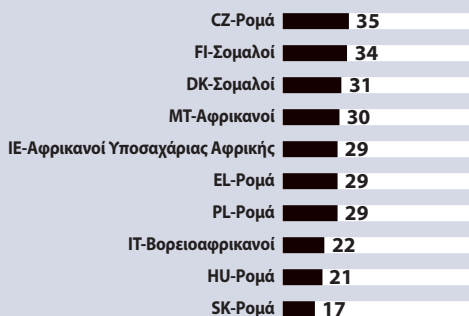
Ποσοστό θυματοποίησης φυλετικών εγκλημάτων, πέντε εγκλήματα (%)

Τους προηγούμενους 12 μήνες

Οι δέκα ομάδες με τα υψηλότερα ποσοστά θυματοποίησης φυλετικών εγκλημάτων, πέντε εγκλήματα (%)

Τους προηγούμενους 12 μήνες

EU-MIDIS, ερωτήματα DA3-DC3, DD4, DE5

- Αν οι δράστες χρησιμοποίησαν γλώσσα ρατσιστικού ή προσβλητικού θρησκευτικού περιεχομένου
- Αν το περιστατικό καταγγέλθηκε στην αστυνομία. Αν όχι, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να εξηγήσουν τους λόγους. Οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων κωδικοποίησαν τις απαντήσεις των ερωτηθέντων σε έντεκα πιθανούς λόγους: αυτοί κυμαίνονταν από «φόβος για αντίποινα από τους δράστες αν καταγγελλόταν το περιστατικό» μέχρι «δεν ήσασταν βέβαιοι ότι η αστυνομία θα μπορούσε να κάνει κάτι»
- Πόσο σοβαρό θεωρεί ο συμμετέχων το περιστατικό.

Αυτό το επίπεδο αναλυτικών πληροφοριών θα παρουσιαστεί σε μελλοντική έκθεση «εστίαση στα δεδομένα» της EU-MIDIS σχετικά με τη θυματοποίηση. Εκεί θα παρέχονται πληροφορίες για τη φύση των κρουσμάτων, ιδιαίτερα δε των φυλετικών εγκλημάτων που δεν καταγγέλλονται, οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν ιδιαίτερα στις πρωτοβουλίες επιβολής του νόμου και πρόληψης της εγκληματικότητας που επιθυμούν να κατανοήσουν περισσότερο αυτή την κατηγορία εγκλημάτων. Επίσης, τα εν λόγω ευρήματα αναμένεται να χρησιμεύσουν στους οργανισμούς υποστήριξης των θυμάτων και στις ΜΚΟ που ασχολούνται με τις μειονότητες που είναι ευάλωτες στη θυματοποίηση.

Εικόνα 8

Ποσοστό φυλετικών εγκλημάτων που δεν καταγγέλλονται, ανά κατηγορία (επίθεση και απειλή, σοβαρή παρενόχληση)

Τους προηγούμενους 12 μήνες, στο σύνολο των θυμάτων φυλετικών «προσωπικών» εγκλημάτων

EU-MIDIS, ερωτήματα DD4 & DD11 και DE5 & DE10

Η Εικόνα 7 παρουσιάζει το ποσοστό θυματοποίησης φυλετικών εγκλημάτων για τις επτά αθροιστικές ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα – δηλαδή, για όσους απάντησαν ότι είχαν πέσει θύματα φυλετικού εγκλήματος τουλάχιστον μία φορά τους προηγούμενους 12 μήνες, σε οποιονδήποτε από τους πέντε τομείς εγκλημάτων για τους οποίους ρωτήθηκαν.

Όπως και με τη θυματοποίηση, σύμφωνα με τη EU-MIDIS, όσον αφορά το πόσο ευάλωτοι είναι οι συμμετέχοντες στη φυλετική θυματοποίηση, τα υψηλότερα ποσοστά αρνητικών εμπειριών καταγράφονται από τους Ρομά και τους Αφρικανούς της Υποσαχάριας Αφρικής.

Καταγγελία κρουσμάτων φυλετικής θυματοποίησης

Η Εικόνα 8 παρουσιάζει το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσαν ότι είχαν πέσει θύματα φυλετικής βίας και δεν κατήγγειλαν την εμπειρία θυματοποίησής τους στην αστυνομία.

Για κάθε αθροιστική ομάδα που συμμετείχε στην έρευνα –για τις κατηγορίες «επίθεση και απειλή» και «σοβαρή παρενόχληση»– οι ερωτηθέντες στην πλειονότητά τους δεν κατήγγειλαν την εμπειρία θυματοποίησής τους στην αστυνομία.

1 στους 2 ερωτηθέντες που είχαν πέσει θύματα φυλετικής επίθεσης και απειλής, καθώς και σοβαρής παρενόχλησης, απάντησε ότι δεν κατήγγειλε το πιο πρόσφατο περιστατικό επειδή δεν ήταν βέβαιος ότι η αστυνομία θα μπορούσε να κάνει κάτι.

Οι ερωτηθέντες Αφρικανοί της Υποσαχάριας Αφρικής και Ρομά δήλωσαν τα περισσότερα κρούσματα θυματοποίησης – 1 στους 5 ανέφερε ότι είχε πέσει θύμα «φυλετικής» βίας τους προηγούμενους 12 μήνες.

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση του Οργανισμού σχετικά με την κατάσταση ρατσισμού και ξενοφοβίας στα κράτη μέλη εμφανίζουν πολύ συχνά ιδιαίτερα χαμηλά ή και μηδενικά ποσοστά επίσημα καταγεγραμμένων φυλετικών εγκλημάτων σε αρκετά κράτη μέλη. Αν χρησιμοποιηθούν τα ποσοστά των φυλετικών εγκλημάτων που καταγράφονται στη EU-MIDIS και αντιστοιχιστούν με παρέκταση στον πληθυσμό ή τους πληθυσμούς μειονοτήτων που συμμετείχαν στην έρευνα σε κάθε κράτος μέλος, τα αποτελέσματα υποδηλώνουν χιλιάδες κρούσματα φυλετικής θυματοποίησης τα οποία δεν καταγγέλλονται στην αστυνομία και, συνεπώς, δεν καταγράφονται από τους επίσημους μηχανισμούς συλλογής στοιχείων της ποινικής δικαιοσύνης.

Αποφυγή συγκεκριμένων περιοχών από φόβο για εγκλήματα μίσους

Παράλληλα με τα ερωτήματα για τις εμπειρίες θυματοποίησης των συμμετεχόντων και για το κατά πόσον θεωρούν ότι οι εμπειρίες αυτές είναι κρούσματα φυλετικής βίας, η έρευνα εξέτασε αν οι ερωτηθέντες αποφεύγουν ορισμένα μέρη από φόβο μήπως πέσουν θύματα επίθεσης, απειλής ή παρενόχλησης επειδή είναι μετανάστες ή μέλη μειονοτήτων.

Από τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην Εικόνα 9 προκύπτει ότι, κατά μέσο όρο, το 31% των Ρομά και 1 στους 4 Αφρικανούς της Υποσαχάριας Αφρικής υιοθετούν συμπεριφορές αποφυγής από φόβο μήπως πέσουν θύματα «φυλετικών» εγκλημάτων. Επίσης, 1 στους 5 Βορειοαφρικανούς επίσης υιοθετεί ανάλογες συμπεριφορές, όπως και παρόμοιος αριθμός ερωτηθέντων από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, υποδηλώνοντας επομένως ότι ο φόβος θυματοποίησης των ερωτηθέντων επειδή είναι μετανάστες ή μέλη εθνικών μειονοτήτων δεν οφείλεται μόνο στο χρώμα του δέρματος, αλλά μπορεί επίσης να αφορά ομάδες ατόμων που φαινομενικά «μοιάζουν» με την πλειονότητα του πληθυσμού στα κράτη μέλη της ΕΕ.

Όπως και με τις διακρίσεις, τα ευρήματα της έρευνας σχετικά με τα φυλετικά εγκλήματα υποδηλώνουν ότι τα επίσημα στατιστικά στοιχεία είναι σαφώς υποτιμημένα σε σχέση με την πραγματική έκταση του προβλήματος.

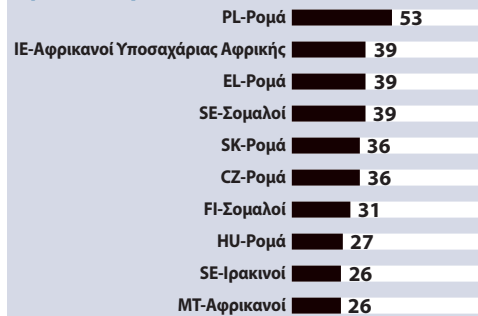
Αν εξετάσουμε τις δέκα ομάδες με τα υψηλότερα ποσοστά συμπεριφορών αποφυγής, στην Εικόνα 9 φαίνεται ότι

Εικόνα 9

Ποσοστό ερωτηθέντων που αποφεύγουν ορισμένα μέρη από φόβο μήπως πέσουν θύματα επίθεσης, απειλής ή σοβαρής παρενόχλησης επειδή είναι μετανάστες ή μέλη εθνικών μειονοτήτων
Τους προηγούμενους 12 μήνες

Οι δέκα ομάδες με τα υψηλότερα ποσοστά ερωτηθέντων που αποφεύγουν ορισμένα μέρη από φόβο μήπως πέσουν θύματα επίθεσης, απειλής ή σοβαρής παρενόχλησης επειδή είναι μετανάστες ή μέλη εθνικών μειονοτήτων

EU-MIDIS, ερώτημα DF1

επικρατούν οι Ρομά, με 1 στους 2 Ρομά που συμμετείχε στην έρευνα στην Πολωνία να υιοθετεί τέτοιες συμπεριφορές από φόβο μήπως πέσει θύμα εγκλημάτων μίσους. Οι ομάδες από την Αφρική, ιδιαίτερα δε οι Ιρακινοί στη Σουηδία, επίσης δηλώνουν ότι υιοθετούν ανάλογες συμπεριφορές αποφυγής.

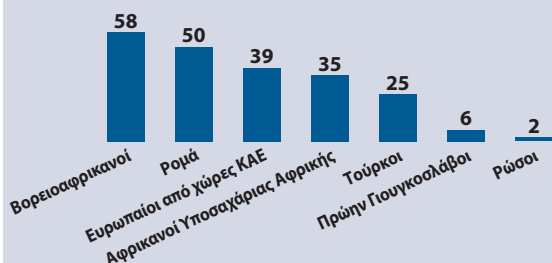
Οι εν λόγω συμπεριφορές αποφυγής πιθανόν συμβάλλουν στη μείωση των εγκλημάτων μίσους που υφίστανται οι ευάλωτες μειονότητες. Ταυτόχρονα, τα αποτελέσματα αυτά υποδηλώνουν επίσης ένα βαθμό κοινωνικής περιθωριοποίησης την οποία βιώνουν διάφορες ομάδες μειονοτήτων στην ΕΕ και η οποία επιδεινώνεται λόγω των συμπεριφορών που αισθάνονται ότι πρέπει να υιοθετούν από φόβο μήπως πέσουν θύματα εγκλημάτων μίσους.

Επιβολή του νόμου και αστυνομικοί έλεγχοι χωρίς διακρίσεις

Προκειμένου να εξετάσει την αστυνόμευση των μειονοτικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της ίσης μεταχείρισης και της ένταξής τους στην κοινότητα, η EU-MIDIS έθεσε στους συμμετέχοντες μια σειρά ερωτημάτων για τις εμπειρίες τους με την αστυνομία.

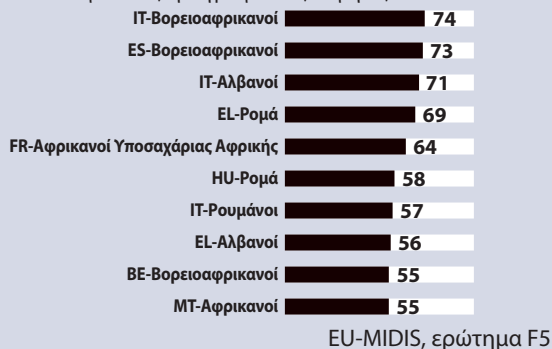
Εικόνα 10

Ποσοστό ερωτηθέντων που θεωρούν ότι τους σταμάτησε η αστυνομία επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής μειονοτικής καταγωγής τους
 Στο σύνολο των ερωτηθέντων τους οποίους σταμάτησε η αστυνομία τους προηγούμενους 12 μήνες

Οι δέκα ομάδες με τα υψηλότερα ποσοστά που θεωρούν ότι τους σταμάτησε η αστυνομία επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής μειονοτικής καταγωγής τους

Στο σύνολο των ερωτηθέντων τους οποίους σταμάτησε η αστυνομία τους προηγούμενους 12 μήνες

EU-MIDIS, ερώτημα F5

Οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν τα ακόλουθα:

- Όταν κατήγγειλαν τις εμπειρίες θυματοποίησής τους στην αστυνομία, πώς τους συμπεριφέρθηκε η αστυνομία;
- Για ποιους λόγους δεν κατήγγειλαν τη θυματοποίησή τους στην αστυνομία;
- Πόσες φορές τους σταμάτησε η αστυνομία για έλεγχο τους προηγούμενους 12 μήνες και θεωρούν ότι τους σταμάτησε επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής καταγωγής τους;
- Στις άλλες επαφές τους με την αστυνομία, πώς τους συμπεριφέρθηκε η αστυνομία;

Η Εικόνα 10 παρουσιάζει τα αποτελέσματα για τους ερωτηθέντες τους οποίους σταμάτησε η αστυνομία και που θεωρούν ότι τους σταμάτησαν ειδικά επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής καταγωγής τους.

Εξετάζοντας τους μέσους όρους των απαντήσεων για τις αθροιστικές ομάδες:

- 6 στους 10 ή 58% των ερωτηθέντων Βορειοαφρικανών τους οποίους σταμάτησε η αστυνομία θεωρούν ότι τους σταμάτησαν επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής καταγωγής τους
- 1 στους 2 Ρωμά και 4 στους 10 Ευρωπαίους από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης θεωρούν ότι τους σταμάτησε η αστυνομία επειδή είναι μετανάστες ή λόγω της εθνοτικής καταγωγής τους
- Από τα ποσοστά των επιμέρους ομάδων προκύπτει σαφώς ότι το υψηλό ποσοστό διακρίσεων στους αστυνομικούς ελέγχους για την αθροιστική ομάδα «Ευρωπαίοι από χώρες ΚΑΕ» οφείλεται στο μεγάλο αριθμό αστυνομικών ελέγχων των Αλβανών στην Ιταλία και στην Ελλάδα, καθώς και των Ρουμάνων στην Ιταλία.

Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι ορισμένες ομάδες μεταναστών και εθνοτικών μειονοτήτων αντιμετωπίζουν σε μεγάλο ποσοστό συμπεριφορές από την αστυνομία τις οποίες θεωρούν διακρίσεις, καθώς και ότι ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν αυστηρή αστυνόμευση των μειονοτικών κοινοτήτων. Το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα επιτρέψει την ανάλυση του αριθμού των αστυνομικών ελέγχων και, συγκεκριμένα, των ελέγχων εκείνων που θεωρούνται ότι αποτελούν διακρίσεις, σύμφωνα με τις αθροιστικές και επιμέρους ομάδες των ερωτηθέντων σε όλα τα κράτη μέλη σε μια περίοδο 12 μηνών. Από αυτή την άποψη, τα αποτελέσματα θα αποκαλύψουν πολλά για το «ποιοι» υφίστανται τη μεγαλύτερη αστυνόμευση. Θα καταστεί επίσης εφικτή η περαιτέρω διερεύνηση των αποτελεσμάτων ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, όπως φύλο, ηλικία και θρησκεία. Επιπλέον, το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα επιτρέψει να παρουσιαστούν πληροφορίες όπως κατά πόσον ο έλεγχος συνέβη όταν ο ερωτηθείς βρισκόταν σε όχημα ή ήταν πεζός, και τι ακριβώς του συνέβη στη διάρκεια του ελέγχου, για παράδειγμα, αν του ζητήθηκαν χαρτιά εξακρίβωσης ταυτότητας, τον προειδοποίησαν για τη συμπεριφορά του, του επέβαλαν πρόστιμο ή τον συνέλαβαν.

Σε δέκα κράτη μέλη, η EU-MIDIS συγκέντρωσε δεδομένα σχετικά με τον όγκο και τη συχνότητα των αστυνομικών ελέγχων για ένα τυχαίο δείγμα 500 συμμετεχόντων από την πλειονότητα του πληθυσμού που ζουν στις ίδιες περιοχές με τις μειονότητες. Συνολικά διενεργήθηκαν 5.000 συνεντεύξεις με συμμετέχοντες από την πλειονότητα του πληθυσμού. Τα ευρήματα αυτά θα αναλυθούν σε μελλοντική έκθεση «εστίαση στα δεδομένα» της EU-MIDIS, η οποία θα εξετάζει λεπτομερώς τα αποτελέσματα της έρευνας όσον αφορά τις εμπειρίες με αστυνομία και, επιπλέον, έλεγχο συνόρων.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΕΥΣΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΧΑΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ;

Τα αποτελέσματα αναδεικνύουν μια σειρά θεμάτων που θα πρέπει να εξετάσουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι επαγγελματίες όσον αφορά την κατάσταση των διάφορων μειονοτήτων σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, και τα οποία θα διερευνηθούν περαιτέρω σε μελλοντικές εκθέσεις της EU-MIDIS μετά την ολοκληρωμένη ανάλυση του συνόλου των δεδομένων της έρευνας.

- Ποιες πολιτικές και σχέδια δράσης υφίστανται σε επίπεδο Κοινότητας και κράτους μέλους με στόχο να ενισχύσουν την επίγνωση των ευάλωτων μειονοτήτων σχετικά με τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας; Πώς μπορεί να επιτευχθεί η επιτυχημένη στοχοθέτησή τους έτσι ώστε να προσεγγίσουν διαφορετικές ομάδες;
- Πώς μπορεί να αναπτυχθεί μια νοοτροπία που θα βασίζεται στα δικαιώματα και θα επικεντρώνεται στην παροχή υπηρεσιών, και η οποία θα ενθαρρύνει και θα διευκολύνει τις ευάλωτες μειονότητες να καταγγέλλουν τις εμπειρίες διακρίσεων τους;
- Πώς μπορούν να αισθάνονται σιγουριά οι μειονότητες ως προς το ότι οι καταγγελίες τους θα λαμβάνονται σοβαρά υπόψη και θα εξετάζονται από τους αρμόδιους οργανισμούς και δημόσιες αρχές;
- Ποιος είναι ο αντίκτυπος των τρεχουσών πολιτικών και σχεδίων δράσης σε επίπεδο Κοινότητας και κράτους μέλους για την αντιμετώπιση των διακρίσεων κατά των μειονοτήτων; Υπάρχουν παραδείγματα ορθών πρακτικών που έχουν αποδείξει, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, ότι βελτιώνουν την κατάσταση διάφορων ομάδων μειονοτήτων;
- Σε ποιες κοινωνικές πολιτικές (απασχόληση, στέγαση, υγειονομική περίθαλψη, κοινωνικές υπηρεσίες, εκπαίδευση) στοχεύουν περισσότερο τα χρηματοδοτικά μέσα για την αντιμετώπιση των διακρίσεων κατά των μειονοτήτων; Χρηματοδοτούνται οι κοινωνικές πολιτικές στους τομείς με τις μεγαλύτερες ανάγκες; Απευθύνονται στις σωστές ομάδες μειονοτήτων ή/και ομάδες μέσα στις μειονοτικές κοινότητες – όπως οι γυναίκες ή οι ηλικιωμένοι;

- Τι μπορεί να γίνει για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση των μειονοτήτων όσον αφορά τις εμπειρίες φυλετικής θυματοποίησής τους; Τι μπορεί να γίνει για να διασφαλιστεί ότι η φυλετική θυματοποίηση αποτελεί προτεραιότητα ως τομέας αστυνομικών παρεμβάσεων;
- Τι χρειάζεται να γίνει συγκεκριμένα ώστε να ενθαρρύνονται τα θύματα να καταγγέλλουν τις εμπειρίες φυλετικής θυματοποίησής τους στην αστυνομία; Πώς μπορούν να ενθαρρυνθούν οι διάφορες ομάδες υπέρ των καταγγελιών;
- Ποιος είναι ο αντίκτυπος του «εθνοτικού προφίλ» από τις αρχές επιβολής του νόμου στις διάφορες μειονότητες και σε διαφορετικά άτομα μέσα σε ομάδες μειονοτήτων – όπως στους νέους άντρες; Ποιος είναι ο πιθανός αντίκτυπος των πρακτικών «εθνοτικού προφίλ» τις οποίες οι μειονότητες αντιλαμβάνονται ως διακρίσεις;

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα συγκεκριμένων ευρημάτων της EU-MIDIS που μπορούν να οδηγήσουν σε ερωτήματα και συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής:

Παράδειγμα 1:

Ο αριθμός των κρουσμάτων διακρίσεων και θυματοποίησης που αναφέρθηκαν στην έρευνα:

- Η EU-MIDIS θα αποκαλύψει το εύρος των εμπειριών διακρίσεων και φυλετικής θυματοποίησης των ερωτηθέντων κατά τη διάρκεια μιας 12μηνης περιόδου
- Τα αποτελέσματα αυτά θα συγκριθούν με τα επίσημα κυβερνητικά στοιχεία κάθε κράτους μέλους για τα κρούσματα διακρίσεων και θυματοποίησης (με τη μορφή καταγγελιών, καταγεγραμμένων εγκλημάτων και δικαστικών υποθέσεων), καθώς και με τα στοιχεία ανεπίσημων πηγών όπως ΜΚΟ
- Σε κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποτιμηθεί η κλίμακα των πιθανών μη καταγγεληθέντων κρουσμάτων διακρίσεων και φυλετικής θυματοποίησης σε σχέση με την ομάδα ή τις ομάδες μειονοτήτων που συμμετέχουν στην έρευνα, τα δε ευρήματα μπορούν να οδηγήσουν σε μια κριτική θεώρηση των υφιστάμενων πολιτικών ή της απουσίας πολιτικών που αναγνωρίζουν και αντιμετωπίζουν τις διακρίσεις και τη θυματοποίηση.

Παράδειγμα 2:

Αιτίες μη καταγγελίας των κρουσμάτων διακρίσεων και θυματοποίησης:

- Όλοι οι συμμετέχοντες που δήλωσαν ότι είχαν πέσει θύματα διακρίσεων ή εγκληματικών ενεργειών τους προηγούμενους 12 μήνες ρωτήθηκαν, σε σχέση με το πιο πρόσφατο περιστατικό, αν εκείνοι ή κάποιος άλλος το κατήγγειλαν –είτε, στην περίπτωση διακρίσεων, σε κάποιον οργανισμό, γραφείο ή στον τόπο όπου συνέβη, είτε, στην περίπτωση θυματοποίησης, στην αστυνομία– και, αν όχι, «γιατί»;
- Το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα είναι σε θέση να παράσχει μια αναλυτική κατανομή των αιτιών μη καταγγελίας για διάφορες ομάδες. Αυτό που θα προκύψει από τα εν λόγω αποτελέσματα είναι η καλύτερη αντίληψη της τάσης για μη καταγγελία, η οποία θα επιτρέψει στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να κατανοήσουν καλύτερα και, επομένως, να αντιμετωπίσουν τις αιτίες μη καταγγελίας με στόχο να ενθαρρύνουν τις καταγγελίες στο μέλλον.

Παράδειγμα 3:

Η συχνότητα των κρουσμάτων διακρίσεων και φυλετικής θυματοποίησης σε μια περίοδο 12 μηνών:

- Το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα καταδείξει πόσο συχνά, τους προηγούμενους 12 μήνες, οι ερωτηθέντες έπεσαν θύματα κάθε τύπου διακρίσεων και εγκληματικής ενέργειας.

- Τα δεδομένα αυτά θα αποτελέσουν πλούσια πηγή πληροφοριών για όσους επιθυμούν να κατανοήσουν και να καταπολεμήσουν τις διακρίσεις και τα φυλετικά εγκλήματα. Επίσης, θα καταδείξουν τις ομάδες και τα άτομα μέσα στις ομάδες (ανάλογα, για παράδειγμα, με το φύλο και την ηλικία) που έπεσαν επανειλημμένα θύματα διακρίσεων ή θυματοποίησης σε μια περίοδο 12 μηνών.
- Με τέτοιου είδους δεδομένα ως εφόδιο, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι αρχές επιβολής του νόμου έχουν ποικίλες δυνατότητες. Για παράδειγμα, μπορούν να αντιστοιχίσουν πόρους στα άτομα που επηρεάζονται συχνότερα από τις διακρίσεις και τη θυματοποίηση στους κόλπους μιας ομάδας, καθώς επίσης και να ασχοληθούν με τις δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες όπου σημειώνεται η μεγαλύτερη συχνότητα διακρίσεων κατά συγκεκριμένων ομάδων.

Για περισσότερες πληροφορίες και μελλοντικές εκθέσεις της EU-MIDIS, επισκεφθείτε την ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://fra.europa.eu/eu-midis>

Η Gallup Europe ανέλαβε τις επιτόπου εργασίες της EU-MIDIS υπό την εποπτεία του προσωπικού του FRA που έλαβε μέρος στα εκπαιδευτικά σεμινάρια για τις συνεντεύξεις και συμμετείχε με την ιδιότητα του παρατηρητή στις επιτόπου εργασίες σε επιλεγμένα κράτη μέλη.

Ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα

Η επιλογή των ομάδων που συμμετείχαν στις συνεντεύξεις σε κάθε κράτος μέλος έγινε με βάση τα ακόλουθα:

- Τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν στον FRA από το ευρωπαϊκό δίκτυο πληροφόρησης για το ρατσισμό και την ξενοφοβία (RAXEN) των 27 εθνικών «εστιακών σημείων» (ΕΕΣ), τα οποία παρέχουν στον Οργανισμό αναλυτικές εθνικές ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την ευπάθεια των διάφορων μειονοτήτων στις διακρίσεις και τη θυματοποίηση σε κάθε κράτος μέλος
- Το γεγονός ότι ήταν η μεγαλύτερη ομάδα ή ομάδες μειονοτήτων προς διερεύνηση σε κάθε χώρα, δηλαδή με ελάχιστο συνολικό μέγεθος 5% έτσι ώστε να επαρκεί για την τυχαία δειγματοληψία σε συγκεκριμένες περιοχές
- Την προτίμηση για ομάδες που μπορούσαν να διερευνηθούν σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη, γεγονός που επέτρεψε τη δημιουργία «αθροιστικών ομάδων» –όπως οι «Βορειοαφρικανοί»– για τη σύγκριση των αποτελεσμάτων.

Η EU-MIDIS διερεύνησε από μία έως τρεις ομάδες μεταναστών, εθνοτικών μειονοτήτων ή εθνικών μειονοτήτων σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, με ελάχιστο αριθμό 500 ερωτηθέντων ανά ομάδα σε κάθε χώρα.

Από αυτό το μεγάλο εύρος πληθυσμών στόχων, η έρευνα εντόπισε μια σειρά από «αθροιστικές ομάδες», δηλαδή πληθυσμούς με κοινή εθνικότητα ή εθνικότητες, καθώς και εθνικές μειονότητες όπως οι Ρομά.

EU-MIDIS – Ομάδες ερωτηθέντων

Αυστρία	Τούρκοι πρώην Γιουγκοσλάβοι ¹
Βέλγιο	Βορειοαφρικανοί ² Τούρκοι
Βουλγαρία	Ρομά Τούρκοι
Τσεχική Δημοκρατία	Ρομά
Κύπρος	Ασιάτες ³
Δανία	Τούρκοι Σομαλοί
Γερμανία	Τούρκοι πρώην Γιουγκοσλάβοι
Ελλάδα	Αλβανοί Ρομά
Εσθονία	Ρώσοι
Φινλανδία	Ρώσοι Σομαλοί
Γαλλία	Βορειοαφρικανοί Αφρικανοί Υποσαχάριας Αφρικής ⁴
Ουγγαρία	Ρομά
Ιρλανδία	Ευρωπαίοι από χώρες ΚΑΕ ⁵ Αφρικανοί Υποσαχάριας Αφρικής
Ιταλία	Αλβανοί Βορειοαφρικανοί Ρουμάνοι
Λεττονία	Ρώσοι
Λιθουανία	Ρώσοι
Λουξεμβούργο	πρώην Γιουγκοσλάβοι
Μάλτα	Μετανάστες από την Αφρική (Βόρεια και Υποσαχάρια)
Κάτω Χώρες	Βορειοαφρικανοί Τούρκοι Σουριναμέζοι
Πολωνία	Ρομά
Πορτογαλία	Βραζιλιάνοι Αφρικανοί Υποσαχάριας Αφρικής
Ρουμανία	Ρομά
Σλοβακία	Ρομά
Σλοβενία	Σέρβοι Βόσνιοι
Ισπανία	Βορειοαφρικανοί Νοτιοαμερικανοί Ρουμάνοι
Σουηδία	Ιρακινοί Σομαλοί
ΗΒ	Ευρωπαίοι από χώρες ΚΑΕ

1 Από οποιοδήποτε από τα διάδοχα κράτη της πρώην Γιουγκοσλαβίας

2 Αλγερία, Αίγυπτος, Λιβύη, Μαρόκο, Σουδάν, Τυνησία, Δυτική Σαχάρα

3 Ινδική χερσόνησος και Νοτιοανατολική Ασία

4 Όλες οι αφρικανικές χώρες που δεν περιλαμβάνονται στη Βόρεια Αφρική – συμπεριλαμβάνοντας τους ερωτηθέντες Σουριναμέζους καταγωγής από την Υποσαχάρια Αφρική.

5 Οποιοδήποτε από τα 12 νέα κράτη μέλη της ΕΕ, εκτός από την Κύπρο και τη Μάλτα, με τη συντομογραφία «χώρες ΚΑΕ»

Περιοχές που κάλυψε η έρευνα

Δεδομένου ότι η μετανάστευση επικεντρώνεται κυρίως στις αστικές περιοχές, η EU-MIDIS ξεκίνησε τη διενέργεια συνεντεύξεων σε αστικές και ημιαστικές περιοχές, εστιάζοντας στην πρωτεύουσα και σε ένα ή δύο άλλα αστικά κέντρα με υψηλή συγκέντρωση της επιλεγμένης μειονότητας ή μειονοτήτων σε κάθε κράτος μέλος.

Ωστόσο, προκειμένου να προκύψει επαρκής κάλυψη των εθνικών μειονοτήτων που επικρατούν στην επαρχία, ή εκεί όπου δεν υπάρχουν πραγματικά ξεχωριστές, διακριτές αστικές περιοχές (για παράδειγμα, στην περίπτωση της Κύπρου και της Μάλτας), η έρευνα υιοθέτησε μια «κατά τόπους» δειγματοληπτική προσέγγιση, διενεργώντας συνεντεύξεις με μειονότητες εκεί όπου εντοπίζονταν, στην οποία μπορεί να αποδοθεί ο χαρακτηρισμός «σύνολο της επικράτειας».

Η δημιουργία αθροιστικών ομάδων επιτρέπει τη σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των κρατών μελών όπου ρωτήθηκαν παρόμοιες ομάδες. Για παράδειγμα:

- Συμμετείχαν άτομα καταγωγής ρομά από επτά κράτη μέλη: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία
- Συμμετείχαν άτομα τουρκικής καταγωγής από έξι κράτη μέλη: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Δανία, Γερμανία και Κάτω Χώρες
- Το σύνολο των δεδομένων της έρευνας θα παράσχει μια αναλυτική κατανομή των ερωτηθέντων ανά χώρα καταγωγής και θα επιτρέπει μια πιο εστιασμένη ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Ερωτηθέντες

Διενεργήθηκαν συνεντεύξεις με δείγμα ανδρών και γυναικών ηλικίας 16 ετών και άνω οι οποίοι:

- Δήλωσαν ότι ανήκουν σε μία από τις ομάδες μεταναστών, εθνικών μειονοτήτων ή εθνοτικών μειονοτήτων που είχαν επιλεγθεί προς δειγματοληψία σε κάθε κράτος μέλος
- Ζούσαν στο εν λόγω κράτος μέλος τουλάχιστον 12 μήνες
- Μιλούσαν επαρκώς (μία από) τις εθνικές γλώσσες του κράτους μέλους στο οποίο διενεργήθηκε η έρευνα ώστε να μπορούν να έχουν μια απλή συζήτηση με τους υπεύθυνους των συνεντεύξεων (τα ερωτηματολόγια μεταφράστηκαν σε άλλες γλώσσες και, σε μερικές χώρες, προσλήφθηκαν υπεύθυνοι συνεντεύξεων με την ίδια εθνοτική καταγωγή όπως και οι ερωτηθέντες για να διευκολυνθεί η διαδικασία των συνεντεύξεων).

Περιοχή κάλυψης της EU-MIDIS

Αυστρία	Βιέννη
Βέλγιο	Βρυξέλλες Αμβέρσα
Βουλγαρία	σύνολο της επικράτειας ⁶
Τσεχική Δημοκρατία	σύνολο της επικράτειας
Κύπρος	σύνολο της επικράτειας
Δανία	Κοπεγχάγη Odense
Γερμανία	Βερολίνο Φρανκφούρτη Μόναχο
Ελλάδα	Αθήνα Θεσσαλονίκη
Εσθονία	Ταλίν
Φινλανδία	μητροπολιτική περιοχή Ελσίνκι
Γαλλία	μητροπολιτική περιοχή Παρισιού Μασσαλία Λυών
Ουγγαρία	Βουδαπέστη Miskolc
Ιρλανδία	μητροπολιτική περιοχή Δουβλίνου
Ιταλία	Ρώμη Μιλάνο Μπάρι
Λεττονία	Ρίγα Daugavpils
Λιθουανία	Vilnius Visaginas
Λουξεμβούργο	σύνολο της επικράτειας
Μάλτα	σύνολο της επικράτειας
Κάτω Χώρες	Άμστερνταμ Ρόττερταμ Χάγη Ουτρέχτη
Πολωνία	σύνολο της επικράτειας
Πορτογαλία	μητροπολιτική περιοχή Λισαβώνας Setubal
Ρουμανία	σύνολο της επικράτειας
Σλοβακία	σύνολο της επικράτειας
Σλοβενία	Λιουμπλιάνα Jesenice
Ισπανία	Μαδρίτη Βαρκελώνη
Σουηδία	Στοκχόλμη Malmö
HB	μητροπολιτική περιοχή Λονδίνου

6 Αντιστοιχεί στην περιοχή των σχετικών ομάδων στόχων

Συνοπτικά, διενεργήθηκαν επιτόπου εργασίες για τη EU-MIDIS σε δύο διακριτές περιοχές έρευνας:

- Πρωτεύουσες και άλλα αστικά κέντρα – σε 19 κράτη μέλη
- Στο σύνολο της επικράτειας «κατά τόπους» – σε 8 κράτη μέλη

Τα αποτελέσματα της έρευνας αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και εμπειρίες των ατόμων που κατοικούν στις περιοχές του κράτους μέλους όπου διενεργήθηκε η έρευνα.

Τρόπος διεξαγωγής της έρευνας

Η έρευνα χρησιμοποίησε τις αρχές της τυχαίας δειγματοληψίας για να διασφαλίσει ότι τα αποτελέσματα είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτικά για τις ομάδες που συμμετείχαν στα σημεία όπου διενεργήθηκαν οι συνεντεύξεις.

Η σύνθετη φύση του πληθυσμού στόχου της έρευνας – διαφορετικές ομάδες «δύσκολες προς δειγματοληψία» διασπαρμένες στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ– αντανακλάται στον ανάλογης πολυπλοκότητας σχεδιασμό της δειγματοληψίας που χρησιμοποίησε διάφορες προσεγγίσεις οι οποίες, στο σύνολό τους εκτός από μία, τη δειγματοληψία δικτύου, στηρίχθηκαν στην τυχαία δειγματοληψία με πιθανότητες.

Σε 6 από τα 27 κράτη μέλη, οι μειονότητες εντοπίστηκαν μέσω της δειγματοληψίας δικτύου, η οποία ενίοτε αποκαλείται και δειγματοληψία «ευχέρειας». Στην προσέγγιση αυτή, οι συνεντεύξεις διενεργούνται με δειγματοληψία μελών της ομάδας στόχου που εντοπίζονται μέσω οργανισμών, όπως ΜΚΟ που ασχολούνται με μειονότητες, ή σε μέρη όπου τείνουν να συγκεντρώνονται συγκεκριμένες μειονότητες, όπως τόποι λατρείας ή καταστήματα που εξυπηρετούν συγκεκριμένες μειονότητες.

Η δειγματοληψία δικτύου χρησιμοποιήθηκε μόνο ως έσχατη λύση από την EU-MIDIS σε κράτη μέλη όπου η τυχαία δειγματοληψία δεν μπορούσε να οδηγήσει σε αρκετές συνεντεύξεις μέσα σε λίγες εβδομάδες. Αυτός ο τύπος της δειγματοληψίας «ευχέρειας» απορρίφθηκε ως κύρια δειγματοληπτική προσέγγιση της έρευνας επειδή τείνει να δίνει αποτελέσματα που δεν είναι αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού της μειονότητας γενικά, αλλά μόνο για τα μέλη εκείνα των μειονοτικών ομάδων που συνδέονται μεταξύ τους με κάποια σχέση

Δειγματοληπτική προσέγγιση της EU-MIDIS

Στην έρευνα χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες δειγματοληπτικές προσεγγίσεις:

- Δειγματοληψία βάση μητρώου στα κράτη μέλη όπου υπήρχε πρόσβαση σε καταλόγους ατόμων ανά εθνικότητα/υπηκοότητα για τη δημιουργία τυχαίου δείγματος.
- Τυπική τυχαία δειγματοληψία διαδρομής, χρησιμοποιώντας πρωτογενείς μονάδες δειγματοληψίας για την αντιστοίχιση των αριθμών συνεντεύξεων σε διάφορες περιοχές (με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα πληθυσμιακά στοιχεία).
- Εστιασμένη απογραφή και εσωτερική δειγματοληψία με διαγράμματα Kish, με βάση την αρχή των «τελευταίων γενεθλίων».

Για αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τη δειγματοληψία, ανατρέξτε στην ηλεκτρονική μορφή της τεχνικής έκθεσης της EU-MIDIS:

<http://fra.europa.eu/eu-midis>

(συνήθως φιλική ή εργασιακή). Συγκριτικά, η τυχαία δειγματοληψία δίνει πιο αντιπροσωπευτικά αποτελέσματα του εξεταζόμενου πληθυσμού, επομένως παρέχει μια καλύτερη βάση για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών πολιτικής που θα απευθύνονται στην ευρύτερη κοινότητα και όχι σε λίγα επιλεγμένα μέλη της.

Αναφορά αποτελεσμάτων

Η EU-MIDIS επιτρέπει τη σύγκριση αποτελεσμάτων με διάφορους τρόπους:

- Ανάμεσα στα κράτη μέλη με παρόμοιους μειονοτικούς πληθυσμούς. Για παράδειγμα, ανάμεσα σε χώρες όπου διενεργήθηκαν συνεντεύξεις με Τούρκους ή με Βορειοαφρικανούς
- Ανάμεσα σε διαφορετικές ομάδες μειονοτήτων μέσα σε κάθε κράτος μέλος (στις περιπτώσεις όπου συμμετείχαν περισσότερες από μία ομάδες από το ίδιο κράτος μέλος)
- Με κριτήριο διάφορα χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων, όπως: φύλο, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, επαγγελματική κατάσταση, θρησκεία και μητρική(-ές) γλώσσα(-ες), μέχρι λεπτομέρειες όπως ο αριθμός των παιδιών στο νοικοκυριό και κατά πόσον η συνέντευξη διενεργήθηκε σε γειτονιά με κυρίαρχη παρουσία της μειονότητας
- Ανάμεσα στις ομάδες μειονοτήτων και πλειονότητας που εξετάστηκαν χρησιμοποιώντας τα ίδια ερωτήματα όσον αφορά: (1) ερωτήματα στην EU-MIDIS για εμπειρίες με την αστυνομία τα οποία απευθύνθηκαν στις μειονότητες

και στην πλειονότητα που ζουν στις ίδιες περιοχές σε δέκα κράτη μέλη, (2) τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εν λόγω έρευνα και αυτά που προέκυψαν με τα ίδια ερωτήματα από άλλες έρευνες οι οποίες διενεργήθηκαν στην πλειονότητα του πληθυσμού των κρατών μελών – συμπεριλαμβανομένων των ερωτημάτων που λήφθηκαν από το Ευρωβαρόμετρο

- Τέλος, καθώς τα αποτελέσματα αφορούν τις εμπειρίες των μεγάλων κυρίως ομάδων μειονοτήτων στην ΕΕ που είναι ευάλωτες στις διακρίσεις και τη θυματοποίηση, γενικές συγκρίσεις όσον αφορά τις διάφορες ομάδες που εξετάστηκαν. Ωστόσο, κατά τη διεξαγωγή τέτοιων συγκρίσεων, πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στην πολύ διαφορετική καταγωγή και περιβάλλον κάθε ομάδας σε κάθε κράτος μέλος.

Από την έρευνα θα προκύψουν οι παρακάτω δημοσιεύσεις και θα αναλύουν τα ευρήματα της έρευνας με διάφορους τρόπους:

- **Πλήρης τεχνική έκθεση** (Απρίλιος 2009)
- **Πλήρης έκθεση αποτελεσμάτων** (τέλη 2009)
- **Μια σειρά εκθέσεων «εστίαση στα δεδομένα»** (μέχρι 9 εκθέσεις κατά τη διάρκεια του 2009 και του 2010), οι οποίες θα παρουσιάσουν τα κύρια ευρήματα της έρευνας. **Τα στοιχεία της πρώτης έκθεσης «εστίαση στα δεδομένα» διερευνούν τα αποτελέσματα που αφορούν τους Ρομά** (Απρίλιος 2009)

Μετά τη δημοσίευση όλων των εκθέσεων «εστίαση στα δεδομένα» που προβλέπονται για την έρευνα, ο Οργανισμός σχεδιάζει να καταστήσει διαθέσιμα τα στοιχεία της έρευνας στο κοινό έτσι ώστε να είναι εφικτή η περαιτέρω ανάλυση των αποτελεσμάτων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων κρατικών φορέων, ΜΚΟ και ερευνητών.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Η EU-MIDIS συγκέντρωσε πληροφορίες για τα προσωπικά χαρακτηριστικά κάθε συμμετέχοντα όπως, μεταξύ άλλων: φύλο, ηλικία, μητρική γλώσσα, υπηκοότητα, χώρα προέλευσης, διάρκεια παραμονής στη χώρα, επαγγελματική κατάσταση, εισόδημα νοικοκυριού, διάρκεια σπουδών, θρησκεία ή πεποιθήσεις. Όλα τα αποτελέσματα της έρευνας είναι ανώνυμα για σκοπούς στατιστικής άθροισης, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση της ταυτότητας κανενός ατόμου. Όλες οι πληροφορίες παρασχέθηκαν σε εθελοντική βάση.

Επιπλέον, οι ίδιοι οι υπεύθυνοι των συνεντεύξεων συμπλήρωσαν τις πληροφορίες σχετικά με τη γειτονιά στην οποία διενεργήθηκε κάθε συνέντευξη, καθώς και σχετικά με τις συνθήκες της συνέντευξης, για παράδειγμα, αν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης ο συμμετέχων ήταν μόνος του ή συνοδευόταν.

Τα ευρήματα που αφορούν τα χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων και τις παραγόμενες από τους υπεύθυνους των συνεντεύξεων πληροφορίες θα καταστούν διαθέσιμα στο μέλλον μέσω του δικτυακού τόπου του Οργανισμού για μελλοντική ανάλυση από κάθε ενδιαφερόμενο.

Προέλευση

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες Ρομά γεννήθηκαν στη χώρα όπου διενεργήθηκε η συνέντευξη. Αυτό ισχύει επίσης για τους Ρώσους και Τούρκους που συμμετείχαν στην έρευνα, εκ των οποίων μόνο το 10% διέμενε στη χώρα λιγότερο από 10 έτη. Εντούτοις, το 41% των Ρώσων και το 35% των ερωτηθέντων Τούρκων δεν είναι πολίτες της χώρας διαμονής.

Σε αντίθεση με άλλες εγκατεστημένες ομάδες, η πλειονότητα των Ευρωπαίων από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ζούσαν στο κράτος μέλος μέχρι και 5 έτη (επομένως δεν είχαν αποκτήσει υπηκοότητα στη νέα χώρα διαμονής τους – εξαίρεση αποτελεί μόνο το 7%). Οι ομάδες Αφρικανών της Υποσαχάριας και της Βόρειας Αφρικής παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ανομοιογένεια όσον αφορά το χρόνο παραμονής στη χώρα διαμονής, καθώς περιλαμβάνουν πρόσφατους μετανάστες αλλά και άτομα που διαμένουν 20 ή και πλέον έτη στη χώρα.

Κοινωνικο-δημογραφικά και οικονομικά δεδομένα

Στην περίπτωση των περισσότερων ομάδων, οι άντρες και οι γυναίκες εκπροσωπούνται εξίσου στο δείγμα των ερωτηθέντων, αλλά οι άντρες υπερισχύουν ελαφρώς

στους Βορειοαφρικανούς και οι γυναίκες στους Ρώσους. Όσον αφορά άλλες αξιοσημείωτες εξαιρέσεις, σχεδόν όλοι οι αφρικανοί μετανάστες στη Μάλτα ήταν άντρες, γεγονός που αντανάκλα τον ιδιαίτερο τύπο μετανάστευσης στη Μάλτα. Το δείγμα με τις περισσότερες γυναίκες ήταν οι Ασιάτες στην Κύπρο.

Οι Ρομά ξεχωρίζουν από τις άλλες ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα, καθώς το 30% των συμμετεχόντων Ρομά στο δείγμα είχε φοιτήσει στο σχολείο μόνο για 5 έτη ή λιγότερο. Από την άλλη πλευρά, το 50% των ερωτηθέντων Ρώσων και το 40-45% των Ευρωπαίων από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και των Βορειοαφρικανών είχαν φοιτήσει στο σχολείο για περισσότερο από 14 έτη.

Υψηλά ποσοστά ανεργίας παρουσιάζουν οι Ρομά (23% κατά μέσο όρο), αλλά και οι Αφρικανοί της Υποσαχάριας Αφρικής (18%). Το υψηλότερο ποσοστό απασχόλησης συγκεντρώνουν οι Ευρωπαίοι από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (80% των ερωτηθέντων), σημειώνεται δε ότι η εργασία ήταν ο κύριος λόγος για τον οποίο αποφάσισαν να μεταναστεύσουν. Στους Βορειοαφρικανούς, τους Ρομά και τους Τούρκους, τα ποσοστά ανεργίας θα ήταν μεγαλύτερα αν ένα υψηλό ποσοστό γυναικών δεν επέλεγε να μείνει στο σπίτι και να φροντίζει το νοικοκυριό (30-40% των γυναικών που συμμετείχαν στην έρευνα).

Θρησκευτικό και πολιτισμικό υπόβαθρο

Περισσότερο από το 95% των ερωτηθέντων Βορειοαφρικανών και Τούρκων είναι μουσουλμάνοι, ενώ ένα σχεδόν ίσο ποσοστό Ρομά και Ρώσων δήλωσαν χριστιανοί. Σε όλες τις ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα, οι άλλες θρησκείες, ή ακόμα και η έλλειψη θρησκευτικών πεποιθήσεων, αναφέρονταν σπανίως. Περισσότερο από το 90% των Αφρικανών της Υποσαχάριας και της Βόρειας Αφρικής δήλωσαν ότι η θρησκεία είναι πολύ ή αρκετά σημαντικό κομμάτι της ζωής τους. Το ποσοστό των συμμετεχόντων που δήλωσαν ότι η θρησκεία είναι πολύ σημαντική για αυτούς ήταν υψηλότερο στους Ρώσους (48%) και στους πρώην Γιουγκοσλάβους (40%).

Το 20-30% των Αφρικανών της Υποσαχάριας Αφρικής, των Βορειοαφρικανών και των Τούρκων δήλωσαν ότι φέρουν κάποιον τύπο παραδοσιακής ή θρησκευτικής ενδυμασίας σε δημόσιους χώρους. Σε όλες τις ομάδες, αυτό συνηθίζεται πολύ περισσότερο από τις γυναίκες παρά από τους άντρες.

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Η EU-MIDIS με μια ματιά
Παρουσίαση της έρευνας του FRA σχετικά με τις διακρίσεις σε όλη την ΕΕ

Σχεδίαση: red hot 'n' cool, Βιέννη

2010 – 20 σσ, – 21 x 29,7 cm

doi:10.2811/173

ISBN 978-92-9192-409-7

TK-30-09-186-EL-N

Μεγάλο μέρος των πληροφοριών για τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο. Η πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες είναι εφικτή μέσω του δικτυακού τόπου του FRA (<http://fra.europa.eu>).

© Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2009

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή, εκτός αν πρόκειται για εμπορικούς σκοπούς, υπό τον όρο να αναφέρεται η πηγή.

Παράιτηση από ευθύνη:

Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τη μετάφραση του εντύπου, συμβουλευθείτε την αγγλική γλώσσα, η οποία αποτελεί την πρωτότυπη και επίσημη έκδοση του εγγράφου.

ISBN 978-92-9192-409-7

9 789291 924097

TK-30-09-186-EL-N

■ Υπηρεσία Εκδόσεων